

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р ДИЯНА ИВАНОВА ВЛАДОВА, д-р
Катедра „Ветеринарна анатомия, хистология и ембриология“,
Ветеринарномедицински факултет, Тракийски университет - Стара Загора

ОТНОСНО: Дисертационен труд с автор ас. ХРИСТО РАЧЕВ ХРИСТОВ на тема: „*Възрастово морфологично и образноанатомично проучване на жлезистата част на стомаха при домашния канар (Serinus canaria)*“ за придобиване на ОНС „Доктор“ в Област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, по научна специалност „Морфология“ към катедра „Ветеринарна анатомия, хистология и ембриология“ на ВМФ, ТрУ – Стара Загора.

Основание: Заповед №1717/10.07.2020 на Ректора на ТрУ

Обща характеристика

Представеният дисертационен труд е разработен върху 152 стр., във вид и обем съответстващ на разписаното в чл. 44, ал. 2 от ПРАСТРУ, а именно: заглавна страница, съдържание, увод, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, изводи и приноси, библиография. Посочените раздели са пропорционални.

Актуалност и значимост

Дисертационният труд третира възрастовите морфологични особености на жлезистата част на стомаха при домашния канар (*Serinus canaria*), чието широко разпространение като птица за компания е съпътствано от често срещана патология на храносмилателната система, в частност тази на *proventriculus gastris*. От друга страна, усилията на докторанта са насочени към трасирането на едно сравнително ново направление във ветеринарномедицинската фундаментална наука „*New avenues in Anatomy*“, което поставя класическата анатомия и морфология, изобщо, във фокуса на качествено нов фундаментално-изследователски подход и я осъществява в солиден субстрат за нуждите на клиничното приложение. В тази връзка, настоящият труд е провокиран от търсенето на нови методи за морфологично проучване на *proventriculus gastris* при домашния канар, които да бъдат в полза както на собствената видова анатомия и патология, така също и в услуга на експерименталните ксенопроучвания. Докторантът умело експресира класическата морфология чрез взаимодопълващи се образноанатомични методи, като ги транспонира в комплексен характер, създавайки изключителна информативност за добиване на клинични ползи и оценъчност.

Предвид изложеното, убедено считам, че темата на дисертационния труд е актуална и значима, в т.ч. перспективна от научна и приложна гледна точка.

Литературна осведоменост и обоснованост

В разработването на настоящия дисертационен труд са проучени 243 литературни източника, от които 22 на кирилица. Използваната терминология е съгласно *Nomina Anatomica Avium* (1993). От посоченото в раздел „Литературен обзор“ е видно, че ас. Христо Христов задълбочено познава съвременните теоретични параметри на изследвания проблем, а така също и неговата фундаментална ретроспекция. Използваната литература е систематизирана по раздели, всеки от които обхваща отделен метод, и завършва с логическа заключителна част съдържаща оценка на неизвестното и/или разнопосочното по проблема. Въз основа на аналитичния литературен преглед, докторантът е извел и формулирал ясно целта на дисертационния труд, а именно: да се извърши възрастово морфологично проучване на жлезистата част на стомаха (*proventriculus gastris*) при домашния канар (*Serinus canaria*), като се съпоставят данните с тези получени чрез някои методи на образната анатомия. За достигане на поставената цел са заложили и изпълнени 4 задачи.

Оценка на използваните материали и методи

Методологичният подход към извършените изследвания е правилен. Работата е изпълнена добросъвестно и самостоятелно с познаване, в т.ч. използване на солиден набор от конвенционални постмортални морфологични и съвременни прижизнени образноанатомични методи за изследване на провентрикула при канара. Получените резултати са обработени със статистически методи за добиване на достоверност и убедителност при тяхното обсъждане и формулиране на изводите.

Оценка на резултатите

Докторантът Христов е отразил постигнатите резултати с интелигентна яснота и професионална прецизност. Резултатите са илюстрирани с общо 40 фигури и 2 таблици, всички с висока резолюция, респ. качество на информативност.

Обсъждане на резултатите

В раздел „Обсъждане“ със стегнат научен стил са анализирани резултатите от отделните етапи на експерименталния протокол. Използваната литература е аналитично дискутирана, допълнена и обобщена с получените резултати, като естествено и плавно постига ясно открояване на собствените приноси и води до дефиниране на конкретни изводи. Последните оценявам високо и приемам приносите като форма на самооценка на

реализираното от дисертационния труд. Считаю, че те са безспорни и допълват ветеринарномедицинската наука с прижизнени дефинитивни образи на жлезистата част на стомаха при домашния канар, които по своя методологичен мащаб са сравнително разнородни и просторни и с успех биха могли да бъдат прилагани в клиничната практика.

Научни публикации във връзка с дисертацията

В приложен от докторанта списък се съдържат 5 участия в международни научни форуми и 3 публикации на английски език. Една от публикациите, а именно: Hristov H., D. Vladova, D. Kostov, R. Dimitrov, 2017. Gross anatomy of some digestive organs of the domestic canary (*Serinus canaria*). Trakia Journal of Sciences, 15(2), 106-112 има две цитирания в списания с IF, съответно 0,994 и 0,260.

Придобити компетентности, съгласно изискванията на ОНС „Доктор“

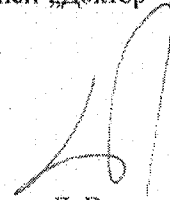
В хода на експерименталния протокол, ас. Христо Христов е придобил компетентности, които кореспондират със заложеното в ОНС „Доктор“. Докторантът категорично е надградил своята теоретична подготовка по конвенционална анатомия, респ. морфология, в т.ч. образна анатомия. Придобил е умения да търси, анализира и интерпретира литературни данни, като умело ги обобщава и коментира с получените резултати. Докторантът е подбрал и усвоил съвременни методи в решаването на конкретни задачи, заложи в дисертационния труд. Получените резултати и аналитичната им дискусия с познатата литература, ми дават увереност да приема, че придобитите компетентности в хода на работата по дисертационния труд, напълно кореспондират с изискванията, заложи в същината на ОНС „Доктор“.

Заключение

Представеният дисертационен труд на тема: *„Възрастово морфологично и образноанатомично проучване на жлезистата част на стомаха при домашния канар (Serinus canaria)“* категорично отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и ПРАСТРУ за присъждане на ОНС „Доктор“. Като давам **положителна оценка** на обема извършена методологична работа, усвоените компетентности и формулираните теоретични и приложни приноси, убедено считам и предлагам на членовете на Научното жури, да гласуват „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на Христо Рачев Христов.

12.08.2020 г.
Стара Загора

Подпис:

/доц. д-р Д. Владова/